

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_202298

UNIVERSAL
LIBRARY

ಕೊಣ್ಣೆ

ಕಡಲಗೋಡ್ಲು ಶಂಕರ ಭಟ್ಟ

ಸಂಪಾದಕರು ಈ — ಒಪ್ಪಣಿವಾ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಗಾರ್ಡ್, ಉಮಟಿವಾ
ಈ ಛಾಪಣಿವಾ ನೆಯಲ್ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು
ಬಾಲಕಾಪಿತ್ಯ ಮಂಡಲ, ಉಮಟಿವಾ, ಇವರಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು

1927

All rights reserved by the Publishers

ಕ್ರಯ 4 ಅಣ.

ಕಾ ಲೊ ಕೆ .

ಕಾ ಲೊ ಕೆ .

ಅವ ಕಾಣ್ಕೆಯ ಕೊಡುವೆ ಕನ್ನಡದ ಮಾತೆ ನಿನ
ಗಾವ ಕಾಣ್ಕೆಯ ಕೊಡುವೆ ಮಮಬಸ್ಮದಾತೆ? ||

ಶರಸಿಧಿಯ ರನ್ನಭಂಡಾರಗಳನೊಡದೊಡೆದು
ಹರಹಿ ಧರೆಯೆಂಬ ನಿನ್ನಾಟದಂಗಣದಿ
ಶಿರದ ರತ್ನ ಕಿರೀಟಕೋಟಿಯನಲಂಕರಿಸಿ
ಮಿರುವ ಕೀರ್ತಿಯನು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಹಸಿವೆನೇ? || ೧ ||

ಕಾರಿರುಳ ಸೆರಗಿನೊಳಗವಿತಿರುವ ತಾರೆಗಳ
ಹಿರಂತೆ ಹಿಡಿಹಿಡಿದು ಒಳ್ಳೆಮಂಚುಗಳ
ದಾರದಿಂ ಕೋದು ನಿನ್ನಯ ಕಂಬುಕಂಧರಕೆ
ತಾರಹಾರವ ತುಡಿಸುವೆನೆ ಎನ್ನ ಜನನಿ? || ೨ ||

ದಿನಕರೇಂದುಗಳ ತಾಳಂಗಳನು ಮಾಡಿ ಭೂ
ವಿಸುತೆ ನಿನ್ನಯ ಕೀರ್ತಿಗಾನ ನಿರ್ಭರದೆ
ದಿನವೆಂಬ ನಿಶಿಯೆಂಬ ಹಂಬಲನು ತೊರೆದು ಧಾ
ರಣಿಯ ತೇಲಿಸುವೆನೇ? ಹೇಳೆನ್ನ ಜನನೀ || ೩ ||

ಹಿಡಿದೆಳೆದು ತಂದು ಸುಗ್ಗಿಯ ಚಿಗುರನೆಲ್ಲ ನಿ
ನ್ನಡಿಯನೆಡೆಬಿಡದೆ ಭಕ್ತಿಯೊಳಗರ್ಚಿವೆನೇ?
ಸಡಗರದೊಳೆನ್ನ ಜೀವನದ ಕುಸುಮವನೊಂದೆ
ಹಿಡಿಯೊಳಡಗಿಸಿ ಸಾದವೂಜೆಗರ್ವಿವೆನೇ? || ೪ ||

ప త కి ని తు ప ఛా ర .

ఓతకిసతుపఛారవయ్య? తందేగే నుడిద
మోతసేందుం మోర్వ బాలనల్ల,
భోతకద బంధుగళ బిర్దినుణిసను బయసు
తాతురంగేంబాసే రసేగిల్ల

|| ౧ ||

తందేయప్పణిగేండు ఒందే సిమ్మయ మసేగి
సేందుదేన్నయ కాల, పోపేసిన్న
ఇందు సిందరే, తందే ఒందు దారియ నోడి
కందనం కాణదిరే కరేవనవను

|| ౨ ||

తడిదిరిపలేకన్న? మడది మక్కుళ బట్టు
కడు ఒవది పోపనాతన కూటక
తడవేనవరు నాళ నడదు ఒందరే సాకు
బిడువుదేన్నం తళువదిరి సిమిషక

|| ౩ ||

సుళిగాళి సుళిసుళిదు పోరేందు గబిపుదు
మళియిళియ నావేయం కేలిసువుదు
ఫళిలసిగళి హోగి తేరేగళిరద మున్న
ఇళిదు దోణిగే నదియ తడివిడివేను

|| ౪ ||

కత్తలీయొళ్ళదువేసే? కృదిరిపవేసగిల్ల
బిత్తరద ధరేయేంబ గడిగేయొళిగే
కత్తలీయ మసియోసరి పసరిసద మున్న నా
సుత్తరిపేసయ్య తడవిల్లవేసగే

|| ౫ ||

తిసిమేణిసుగళ బుత్తియను హోరువ హోరే బేడ
కనసుసేనసుగళ మోరువ మోగదే
మినుగువంగడియొళిగే ఫలవే సిక్కుదే? పుణ్య
వేనువ హణవిరే కేంట్టు కేంబేసయ్య

|| ౬ ||

ಕೆಲಸವಿರೆ ಬಂದು ಕಾಂಬೆನು, ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಿರೆ
ನೆಲದೊಳಗೆ ಕಂಡುದೇ ಕೊನೆಯ ಕೂಟ
ತಳುವದೆನ್ನಯ ಜೀವಕಳೆಯ ಹೀರುವ ಮೃತ
ಸುಳಿವುದೆನೆ ಬಳೆಯುತಿಹುದಂಧಕಾರ

|| ೭ ||

ಕಂಬನಿಯ ಸುರಿಸದೇ ಸಿಡುಸುಯ್ಯ ಬಿಡದೆ ಮೊಗ
ವಂ ಬಾಡಿಸದೆ, ದೇಹವಂ ಕುಸಿಸದೆ
ಹಂಬಲಿಸದಳಲದೇ ಒಳಲದೇ ಮನೆಗೆನ್ನ
ಸಿಂಬುಗೊಳಿಸುತೆ ಕಳುಹಿಕೊಡುವುದಯ್ಯ,

|| ೮ ||

ಹರಯದೇಣಿಯನೇರಿ ತೆರೆದು ಮಣ್ಣಿನ ಕದವ
ಸರಿದು ಬಂದರೆ ಮೆರೆವ ಮುಗಿಲೋಳಿಯ
ಅರಮನೆಯ ಮಧ್ಯದೊಳನಂತಸಿಂಹಾಸನದೆ
ನೆರೆ ನಿರಾಜಿಸುವೆನ್ನ ಕಾಂಬುದಯ್ಯ

|| ೯ ||

ಭಿ ಕ್ಷು ಕ

(ಸೀಸ ಪದ್ಯ)

ಕೇರಿಕೇರಿಗಳ ಮನೆಮನೆಗಳು ಕಂಡೊಡನೆ
ವಾರಾನ್ನ ಕಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತಿಹನು |
ದೂರದೊಳ್ ಪೋಪವರ ಬಿಂಬಿಡದೆ ಕಾಲ್ಗೆರಗಿ
ತೋರಿಪೆನು ಕೈಯೊಳಿಹ ಜೋಳಿಗೆಯನು ||
ಊರೊಳೆನಗೊಲಿದೀವ ದಾಸಿಯಂ ಕಾಣೆ ಪರ
ಲೋಕ ಮಾರ್ಗವೆನರಸಿ ಪೋಪೆನಿನ್ನು |
ಧಾರಿಣಿಯೊಳಿನ್ನ ರಸನೆಲ್ಲಿಹನೊ ತಿರಿತಿರಿದು
ಬಳಲಿ ಬಿಂಡಾಗಿ ಕಂಗೆಟ್ಟ ನಾನು ||

|| ೧ ||

ಸಿರಿಯ ಬಳ್ಳಿಯ ಸೊಂಪಿನಿಂದೆ ನಗೆಯೆಂಬ ಹೂ
ವರಳಿ ಕಂಪಿಸಲಂಪನೀವುದೆಲ್ಲಿ |
ಕೊರಗುತಿಹ ಬಡತನದ ಕಣ್ಣೀರೆ ಕಾಲಾಗಿ
ಹರಿದು ತಂಪನು ತಾನೆ ಕೊಡುವುದಲ್ಲಿ ||
ಪರಿಗೆಡಿಸ ಸಂಕಟದ ನಿಬಿಡಾಂಧಕಾರವದು
ದಾರಿಗಾಣದ ತೆರದೊಳಾವರಿಸಿರೆ |
ಮಿರುಗುತಿಹ ಗುಣವೆಂಬ ನಸುಬೆಳಕನೊಪ್ಪಿಸುತೆ
ತಳತಳಿಸಿ ಬೆಳಗುತಿಹುದೊಂದು ತಾರೆ ||

|| ೨ ||

ಧನವಿಪ್ಪ ಕೈಗುದುರೆಯಂ ದಾನ ಮಾರ್ಗದಿಂ
ಮನವೆಂಬ ಕಡಿವಾಣವೆಳೆಯುತಿಹುದು |
ಸಿರಿಯ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿರದೆ ಬಗೆಹಕ್ಕಿ ಹಾರಲ
ವ್ವಳಿಸಿ ಕಳವಳಿಸಿ ಜೀಳುತ್ತಿವುದು ||
ಸರಿಯೆನಿಸಿ ಕೈಗೆ ಬಗೆ, ಬಗೆ ಕೈಗೆ ಬೋಡೆನಿಸಿ
ಮೆರೆಯಲುಂಟೇ ಧರಾಮಂಡಲದೊಳು |
ಅರಸ ತಲೆವಾಗಿರುವೆ ನೀನೊರ್ವನೇ ದಾತ
ನಿರದೆ ತಿರುದುಂಬೆ ನಿನ್ನ ರಮನೆಯೊಳು ||

|| ೩ ||

ದೇಹದೀ ಪಾತ್ರೆಯಂ ನಿನ್ನ ಕೈಗೊಪ್ಪಿಸುವೆ
ಮನಕೆ ಮೆಚ್ಚೆಂತಾದುದಂತೆ ಮಾಡು |
ಜೀವದಾನದಿನದಂ ತುಂಬಿವೆಯೊ ತುಂಬಿಸದೆ
ಬಿಡುವೆಯೊ ನೀನೆ ನಿನೊಳಗೆ ನೋಡು ||
ಧಾರಿಣಿಯ ಸಂತೆಯೊಳು ಭಿಕ್ಷು ಕನ ಮಾಳ್ವೆಯೊಳು
ತಿರುಗಿದರೆ ಬಪ್ಪ ಬಡತನವದೇನೆ |
ನೀನೆ ಧನಿ ಜಗಕ್ಕೆಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಧನವೆನ್ನ ಸಿರಿ
ಭೇದವಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಮರುಕವೇನೆ ||

|| ೪ ||

ದಿನದ ಕೆಲಸ .

ಊರುಳ ಹೂವಳ್ಳಿಯಲಿ ದಿನದ ಹೂವಾಯ್ತು
ಪರಿಮಳವು ದೆಸೆದೆಸೆಗಳಲಿ ಹರಡಿ ಹೋಯ್ತು
ತರಳ ನೀನೇಕೆ ನಿದ್ದೆಯೊಳಿ ಮೆಯ್ಯರೆವೆ?
ಧರಣಿ ನಗುತಿಹುದು, ನೀನೆಂದು ಕಣ್ಣೆರೆವೆ?

|| ೧ ||

ದೇವನಾ ಕತ್ತಲೆಯ ಕಣ್ಣೆವೆಯ ತೆರೆಯೆ
ಭೂವಲಯಕಾದುದೀ ಬೆಳಕೆಂಬ ಸಿರಿಯೆ
ಕಾವನ ಕಟಾಕ್ಷ ವೆಂಬಮೃತಧಾರೆಯೊಳು
ನೋವನೆಲ್ಲವ ಕಳೆದು ಮೆರೆಯಲಿನ್ನೇಳು

|| ೨ ||

ಮೂಡುಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿರುವ ಭಾಸು
ಬಾಡಿ ಬಸವಳಿದು ಶರಧಿಯೊಳಿಳಿಯೆ ನೀಸು
ಬೇಡವೆಂದರು ತೆರಳಬೇಕೆಂದು ಮನೆಗೆ
ರೂಢಿಯಧಿಪತಿ ಕಾಲನಪ್ಪಣೆಯು ಧರೆಗೆ

|| ೩ ||

ತಾವರೆಯನರಳಿಸುವ ತರಣಿಗೊಪ್ಪಿಸುವ
ತೀವುವ ಮರಂದವನು ತುಂಬಿಗಾಗಿರುವ
ಭೂವಲಯದಲಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೆಂದಿಹುದೆ
ಜೀವನವು ಸಂಕಟಕೆ ಸಡೆಯಲೇನಹುದೆ

|| ೪ ||

ಬಿಸಿಲೇರುತಿಹುದು ತಪನನ ತಾಪದಿಂದೆ
ಬಸವಳಿಯುತಿಹುದು ಸುಮನೋವೃಂದವಿಂದೆ
ಬಿಸಿಲ ಬೆಂಕಿಗೆ ಬೆದರದೆನ್ನ ಮರಿಯಾನೆ
ಜಸದ ಮಾರ್ಗದೊಳೆ ಹೋಗಿದರೊಳೆನ್ನಾಣೆ

|| ೫ ||

ಉರಿಯಿಂದೆ ನೊಂದು ಜೀವನದ ಕೆಲಸದಲಿ
ಸರಿವೆಂದು ಬಗೆಗೊಂಬ ಕಾಡುದಾರಿಯಲಿ
ಅರಳಿ, ಗರಳವನೆದೆಯ ಮರೆಯೊಳಳವಡಿಸಿ
ಕರೆವ ನಗೆಮುಗುಳಿಗೆ ಸೋಲದಿರು ಬಯಸಿ

|| ೬ ||

ಬಡತನದ ಮಗನೆ! ಧನಿಕನ ನೆಳಲನ್ನೈದಿ
ಗೆಡೆಸೊಗವನುಂಬ ಯೋಚನೆ ಬೇಡ ಮನದಿ
ನಡೆದು ದಾರಿಯಲಿ ಬಿಂಡಾಗಿ ಬಸವಳಿಯೆ
ಕೊಡದೆ ತಂಪನು ಕೆಲದ ಮರದನೆಳಲಡಿಯೆ?

|| ೭ ||

ಆಡುವವರುಂಟು, ಕೊಂಡಾಡುವವರುಂಟು
ಕೂಡಿ ನಲಿವವರುಂಟು ಕೈಬಿಡದರುಂಟು
ಗೂಡಿಂಗಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹಾಡುತ್ತಿರೆ ದಿನದ
ಹಾಡಳಿಯೆ, ನೀನೊಬ್ಬನೇ ನಿನ್ನ ಕೆಲದಿ

|| ೮ ||

ಒಂದು ಮುಂಜಾವಕ್ಕೆ ಸಂಜೆಯೊಂದಿಹುದು
ಮಂದಹಾಸವನಳಲ ಮಂಜು ಮುಸುಕುವುದು
ಅಂಜಲೇತಕೊ? ನಿನ್ನ ದಿನದ ಸಂಕಟವು
ಒಂಜೆಯಾಗುವುದೆ? ನಿನಗದುವೆ ಭೂಷಣವು

|| ೯ ||

ಇಳಿವ ಸಂಜೆಯ ಕಂಡು ಮುದುರುತಿಹ ಸುಮದ
ಕೆಳತನವು ನಿನಗೆ, ತನ್ನಯ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ
ಬಳಿಕ ಪಸರಿಸುವದರನರುಗಂಪಿನಂತೆ
ಒಳಸುತಿರೆ ಕೀರ್ತಿ ನಿನಗಿನ್ನಾವ ಜಿಂತೆ?

|| ೧೦ ||

ಪ್ರೇಮ ಪಾಶ .

ಹೃತ್ತ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಮಾತೆಗಿಹ ಮಮತೆಯನು |
ಮನವೆಂಬ ಮಾನದಿಂದಳೆಯಬಹುದೇ? ||
ಕತ್ತಲೆಯ ಸೆರಗಿನಿಂದಿಡಿಕಿರಿಸಿ ತಾರೆಗಳ |
ನಡಗಿಸುವ ರಾತ್ರಿಗೇಂ ಲಾಭವಿಹುದೇ? ||
ಜಾಂದಳದ ಮಂದಿರಕೆ ರವಿಯೆಂದು ಬರುವನೋ |
ಕಂದರನು ಕೊಲುವ ನಿಷ್ಕರುಣೆಯೆನುತೆ ||
ಸಂದೇಹದಿಂದೆ ನಿದ್ರಿಸಳು, ಸಂಚರಿಸಿ ನೋ |
ಯುವಳು ನಿಶಿಯೆಂಬ ಭಯಚಕಿತ ಮಾತೆ ||

|| ೧ ||

ಕೋಳಿಯೆಚ್ಚ ರುತೆ ಯಮದೂತನಂದದಿ ಕೆಲೆವ
 ಭೀಕರ ಧ್ವನಿಯೆ ಕಿವಿಯನು ಕೀಲಿಸೆ |
 ತಾಳಲಾರದೆ ತೋಳಲಿ ದಿಗ್ವಿವರವಂ ಹುಗುವೊ
 ಡಿಂಬಲ್ಲದಿರೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಪುತ್ರರಾಶೆ ||
 ಬಾಳಲಾರದೆ ಮರುಗಿ ಹಿಮದ ಕಂಬನಿಗಳಂ
 ಸುರಿಸಿ ಎದೆಯೊಡೆದು ಬೆಳ್ಳಾಗುತ್ತಿಹಳು |
 ಹೇಳಲೇನೆಡೆಯೆಡೆಯ ಮುಗಿಲ ಮರೆಯೊಳೆ ಮಕ್ಕ
 ಳನು ಮರೆಯಿಸಲಾ ಹವಣಿಸೆಗುತಿಹಳು ||

|| ೨ ||

ಏನನೆಸಗಿದರೇನೊ? ಕೋಪಾರುಣನ ಮೊಗದ
 ಕೆಂಗಡಿಗಳನು ಕಂಡು ನಡುನಡುಗುತ್ತೆ |
 ತಾನೆ ಮಕ್ಕಳ ಹಿಡಿದು ಬಿಗಿದ ತಳ್ಳೆಯ ಭಾರ
 ದಿಂದೆ ಕೆಡೆವಳು ರಾತ್ರಿಯೆಂಬ ಮಾತೆ ||
 ಜಾಸಿಸದೆ ಬಂಧಿಸಿದ ಮೃತ್ಯುಪಾಶವ, ತಾಯ
 ಬಾಹುಪಾಶದ ಸವಿಯ ಸವಿಯುತಿರುವ |
 ಸೂಸುಗಳ್ ದೀರ್ಘನಿದ್ರೆಯೊಳೆ ಮೆಯ್ಯರೆದು ತಾ
 ವನವರತ ಹೊಂದುವರನಂತಪದವ ||

|| ೩ ||

ಪೂರ್ವ ಸ್ಮರಣ

ಹೌದೊಡೆಗಳ ಹರೆಯವೆ! ಬಂದಿನ್ನೊಮ್ಮೆ
 ನೋದವನ್ನೆಲ್ಲವನೆದೆಗೊಳಿಸು
 ಆದರದಿಂ ಬಾಳೆಂಬೀ ಬಳ್ಳಿಯ
 ಹೂದೊಡವಿಂ ನೀ ಸಿಂಗರಿಸು

|| ೧ ||

ಮಾವಿನ ಮರದಾ ತೂಗುಂಗೊಂಬಿನೊ
 ಕಾವಗಮುಯ್ಯಲನಾಡಿದೆನು
 ನೋವನು ತಿಳಿಯದ ಶುಕಪಿಕಸಮಿತಿಯ
 ನೋವುತೆ ನಲಿನಲಿದಾಡಿದೆನು

|| ೨ ||

ತೆಂಗಿನ ಕೌಂಗಿನ ತೋಟದ ಸಿರಿಯಾ
ಸಿಂಗರದರಮನೆಯಾಳಸಿಸಿ
ಭೃಂಗಕಲಧ್ವನಿಸಂಗಕೆ ಹಾಡನು
ಸಂಗಳಿಸಿದೆ ನಾನನುಗೊಳಿಸಿ

|| ೩ ||

ಜಿಸಿಲೊಳಗೊರಗುವ ಶಾಲಿವನಂಗಳ
ಹೊಸಗಂಪಿನ ಸರೆಯಾಳಸಿಸಿ
ನಮನಗೆ ಬೀರುವ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸೊಬಗಿನ
ಹಸದನವನು ಸೋಡಿದೆನಳಿಸಿ

|| ೪ ||

ಹಮರಲೆಯೊಪ್ಪುವ ಹಾಸಿಸೊಳೊರಗುತೆ
ಹಸಿವಾಸರ್ಗಗಳ ಪರಿ ಪರಿಯೆ
ಮಸುಗುವ ತುಂಬಿಯ ಬಂಬಲಹಂಬಲ
ಹೊಸ ದನಿಗೇಳ್ವನು ಒಗೆ ತಣಿಯೆ

|| ೫ ||

ದೂರದ ದಾರಿಗನೂರನು ಸೇರಲು
ಆರಿವನೆನ್ನುತ ಹರಿದೋಡಿ
ಸೇರಿದೆ ಮನೆಬಾಗಿಲ ತಾಯಲ ನಿಜ
ಧೀರತೆಯನು ಒಲು ಕೊಂಡಾಡಿ

|| ೬ ||

ನಳಲೊಳು ಪಂತವ ನೆಲೆಗೊಳಿಸುತೆ ತಾ
ನಳವಳಿಯದೆ ಒಳಿಹಿಡಿದೈದಿ
ಬಳಲುತೆ ಬಾಡುತೆ ಬಕ್ಕುತೆ ತಾಯೊಳು
ಕಳವಳವನು ಹೇಳಿದೆ ಮುದದಿ

|| ೭ ||

ಜಗವೆಂಬಾಟದ ಬಯಲಲಿ ನಲಿಯುತೆ
ಬಗೆಬಗೆಯಾಟವನಾಡಿದೆನ್ನೆ
ಸೊಗದುಣಿಸುಣ್ಣುತೆ ಸಿದ್ಧಿಯ ದಾದಿಯ
ಬಗಿವಾ ತಳ್ಳೆಯೊಳೊರಗಿದೆನ್ನೆ

|| ೮ ||

ದಿನದರಮನೆಯಾ ಬಾಗಿಲೆರೆವಾ
ಜಿನುಗುವ ಪಡಿಯರಹಕ್ಕಿಗಳ

ದಸಿಯನು ಕೇಳುತ್ತೆ ಕಣ್ಣೆರೆದೇಳುತ್ತೆ

ಬಿನದದೆ ತೋರಿದೆನಾಟಗಳ

|| ೯ ||

ಆಗಸಗರಡಿಗಿಗೊಪ್ಪುವ ಮಿಸುನಿಯ

ಬೀಗದ ಮುದ್ರೆಯ ತೆರನೆಸೆದು

ಸಾಗುವ ನೇಸರ ಬಿಸಿಲೊಳು ಬೇಸರ

ನೀಗುತ್ತೆ ನಲಿದೆನು ಮನವೊಲಿದು

|| ೧೦ ||

ಕಾಲದ ಶರಧಿಯ ಬಟ್ಟೆ ರೆಯಂತಿರೆ

ಸಾಲಿಡುವೀಗಗಳಿಗೆಗಳೆಳೆದು

ಕಾಲನು ಕದಲಿಸಿ ಜವ್ವನ ಸುಳಿಯಲಿ

ತೇಲಿಸಿ ಮುಳುಗಿಸುತ್ತಿಹವಿಂದು

|| ೧೧ ||

ವಿಧಿಯೇ ನೀನೆಳೆ ಹರೆಯದ ಚಿತ್ರವ

ಪದಪಿಂ ಬೇವನಪಟದೊಳಗೆ

ಮೊದಲಿಂ ತುದಿವರೆಗೂ ಬರೆಯದೆ ಕ

ಲ್ಲೆ ದೆತನವನೆ ತೋರಿದೆ ಎನಗೆ

|| ೧೨ ||

ಅರಿಯದ ತೆರದಿಂ ಸಮಯದ ಚೋರಂ

ಹರೆಯದ ಕಾಲಿಡುತ್ತೆನ್ನಿಂದ

ಹರಿದೆಳೆ ಹರೆಯದ ಭಾಗ್ಯವಸೆಲ್ಲವ

ಮರೆಯಾದನು ಕಣ್ಣೆಸೆಯಿಂದ

|| ೧೩ ||

ಸಿರಿಯೆಸಿಸುವ ದಿನವಳಿಯುವ ಕತದಿಂ

ಬರುತ ಬರುತ ಬಡತನ ಹೊಂದಿ

ಮರುಕದೆ ಮುಸ್ಸಿನ ಗುಡಿಸಲ ಮಧ್ಯದಿ

ಹರಣಂಗಳನುಳಿವುದೆ ಮುಂದೆ?

|| ೧೪ ||

ಹೋವುದು ಹೋದರೆ ಬವ್ವುದು ಬಂದರೆ

ನಾ ಪಳವಿಪ ಮಾನವನಲ್ಲ

ನೀ ಪೊದೊಡೆ ಬಾಲ್ಯವೆ! ಕಡು ಸೊಂದಿ

ತಾಪದೆ ಕೊಂಡಾಡುವೆನಲ್ಲ !

|| ೧೫ ||

ಹೋದೆಳೆ ಹರೆಯವೆ! ಬಂದಿನ್ನೂ ಮೈವಿ
ನೋದವನೆಲ್ಲವನೆದೆಗೊಳಿಸು
ಆದರದಿಂ ಬಾಳೆಂಬೀ ಬಳ್ಳಿಯ
ಹೂದೊಡವಿಂ ನೀ ಸಿಂಗರಿಸು

|| ೧೬ ||

ಮುಗುಳು.

ಓರಿಯಮುಗುಳೇ 'ಎನ್ನೆ ದೆಯರಳುತ್ತಿರ
ಲುರವಣಿಸುವ ನರುಗಂಪುಗಳ
ಪರಿಗಳಸರಿವರಿಲ್ಲೆಂದೇತಕೆ
ಕೊರಗುವೆ ನೋಯಿಸುತಂಗಗಳ?

|| ೧ ||

ವನಮಧ್ಯದೊಳೇ ಹುಟ್ಟಿದ ನಿನ್ನ ಸು
ಜನರೀಕ್ಷಿಸೆ ಕಣ್ಣಿಂಜಲಸು
ಮಿಸುಗುವ ಕಾಯವು ಸಹಿಸಂತಿರೆ ದೇ
ವನು ಕೊಟ್ಟಿಹನೇ ಶಕ್ತಿಯನು?

|| ೨ ||

ನಿನ್ನೆಳನಗೆಯಂ ಕಂಡವನೊರ್ವಂ
ಬಣ್ಣಿಸಿ ಬರೆಯನೆ ಕವಿತೆಗಳ
ಕನ್ನಡ ಹಕ್ಕಿಯ ದನಿ ಬಿತ್ತರಿಸದೆ
ನಿನ್ನಯ ಜನುಮದ ಸಫಲತೆಯ?

|| ೩ ||

ಒರಗಲೆ ಮುಗುಳೇ ವನಮಧ್ಯದೊಳೇ
ಬಿರಿವೇ ನಿನ್ನೆದೆ ಸಿಂಗರವ
ಬರೆವಾನೇ ನಿನ್ನಯ ಸೇಹಿಗನ್ನೆ
ತೆರೆ ಎದೆಯೆಂಬೀ ಬೊಕ್ಕಸವ

|| ೪ ||

ನೀನೇ ಸರಸಂ ನಾನೇ ರಸಿಕಂ
ನೀನೆರೆಯಂ ನಾಂ ಯಾಚಕನ್ನೆ

ನೀನೇ ಬಿನ್ನಣಿಯಾನೇ ಒರೆವವ
ನಾನೇ ನಿನ್ನಯ ನೇಹಿಗನ್ನೆ

|| ೫ ||

ನಿನ್ನಂತಿರೆ ಕಾಡಿನೊಳರಳಿದೆನ್ನೆ
ನಿನ್ನಂತಿರೆ ಮರವಿನೊಳಿಹೆನ್ನೆ
ನಿನ್ನಂತಿರೆ ಕಣ್ಣೆರೆಯಂ ತೆರೆದೆಂ
ನಿನ್ನಂತಿರೆ ಕಣ್ಣುಚ್ಚುವೆನ್ನೆ

|| ೬ ||

ಬಗೆಯೆಂಬೀ ಕೋಲಿನ ತುದಿಗಿಡುವೆಂ
ಜಗವಂ ನಿನ್ನಂ ನನ್ನಿಯಿದು
ಜಗವಂ ಕೊಡುವೆಂ, ಮುಗುಳಂ ಪಡೆವೆಂ
ಮಿಗಿಲೈ ಜಗದಿಂ ನೀನಿಂದು

|| ೭ ||

ಕಾಡಿನೊಳೊರಗೈ ಕಣ್ಣೆರೆಯದಿರೈ
ನಾಡಿನ ಮಾಟವ ನೋಡುವೆಯಾ
ಕಾಡದು ಮುಗ್ಧತೆಯರಮನೆಯಾದರೆ
ನಾಡೆನೆ ಮಾಯೆಯ ಸೆರೆಪನೆಯೈ

|| ೮ ||

ನೀನೊರಗಿದರೂ ಪರಿಮಳವೊಂದೇ
ಮಾನವರನು ಸೋಲಿಸದಿಹುದೇ
ನೀನಳಿಯದಿರಲು ನಿನ್ನೀ ಕಂಪನು
ಮಾನಿಪರಾರೈ ಭೂತಳದೆ

|| ೯ ||

ಜೀವನವಿರುತಿರೆ ಜೀವವರುಂಟೈ
ಸಾವಿನೊಡನೆ ಕೀರ್ತಿಯ ನಂಟು
ಸಾವೊದಗಲು ನಿನ್ನಯ ಗುಣಗಣಗಳ
ನೋವಿಂದಲಿ ನುತಿಸುವರುಂಟು

|| ೧೦ ||

ತುಂಬಿಯೆ ಜೀನಂ ತುಂಬಲು ನಿನಗಿ
ನ್ನಿಂಬಿಲ್ಲವೊ ಹೋಗಿಂದಪನ್ನೆ
ಸಂಭ್ರಮವೇತಕೊ ಬಿರಿಮುಗುಳೊರಗಿಹು
ದೆಂಬೆಂ ಕಂಬನಿದುಂಬುವೆನ್ನೆ

|| ೧೧ ||

ಆ ಕಾ ಶ ವಾ ಣ .

ಲಿಗಸದ ಮೊಗವರುಣ

ಶಾಗರಸದಿಂದೊಪ್ಪ

ಲಾಗ ಹೋದವನೇಕೆ ಬಾರಸಿನ್ನೂ ||

ಸೋಗಿಲೊಳು ಮಲಗಿಸಿದೆ

ತೂಗುದೊಟ್ಟಿಲೊಳಿಟ್ಟಿ

ನೇಗಲುಂ ರಕ್ಷಿಸಿದೆನೆಳೆಹರೆಯದಿ

|| ೧ ||

ಎಲೆಲೆ ದಾರಿಗ ಹೇಳೆ

ನೆಲದಗಲದಲಿ ಕಂಡ

ತಿಳಿವುಂಟೆ ನಿನಗೆನ್ನ ಸುಕುಮಾರನ? ||

ಬಲಿತೆನ್ನ ಜೀವನದ

ಲಲಿತ ಲತೆಗಿವನೊಂದೆ

ಅಲರೆನಲ್ಪಿದು ಹೋದನೆ ಬಾರನೈ

|| ೨ ||

ಹೊಂಬಣ್ಣ ವೊಪ್ಪಲಿಸಿ

ಸುಂಬಾಗಿದಂಗಳವಾ

ಚೆಂಬಿಸಿಲನಣಕಿಸುವ ನಗೆಯ ನಲೈ ||

ಇಂಬೆಸಿಪ ಮೊಗದೊಳೆ ನಿ

ಗುಂಬಿಸಿದ ಕಣ್ಣೊಗರು

ತುಂಬುಮೆಯ ತುಂಬು ಜವ್ವನವೆಳೆಯಗೆ

|| ೩ ||

ಧನವವನೊಳಿಲ್ಲ ಕಂ

ಬಸಿಯೆಂಬ ಧನವುಂಟು

ಜನರವಂಗಿಲ್ಲ ಬಡತನವದುಂಟು ||

ತನುಜನಂ ನೀಂ ಕಂಡೊ

ಡೆನಗುಸಿರು ಕೈಮುಗಿವೆ

ನೆನಲು ದಾರಿಗನಾದ ಪಡಿನುಡಿದನು

|| ೪ ||

ತಾಯೆ ! ಜಗದೊಳು ತಿರಿದೆ
ನಾಯತಿಯ ಬೆಂಬಿಡದೆ
ಕಾಯಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸೊಂದು ಬೆಂದೆ ಮನದಿ ||
ಸೋಯದಿರು, ಪಥಿಕರ ಸಿ
ಕಾಯದಲಿ ಕಾಣೆನಾ
ನೀಯಿರವಿಸೊಳ್ಳು ವರನನು ಲೊದಿ

|| ೫ ||

ಎಲೆಲೆ ನಾವಿಕ ಹೇಳ
ಜಲನಿಧಿಯ ನಾವೆಯೊಳು
ಅಲೆವೆನ್ನ ಬಾಲನನು ಕಂಡುದುಂಟೇ ? ||
ನೆಲದೊಳೆನ್ನಯ ಬಾಳ್ವೆ
ಯಳವಳಿದುದೆಂದಾಕೆ
ಕಳವಳಿಸೆ ಕೇಳಿ ನಾವಿಕನೆಂದನು

|| ೬ ||

ಶರನಿಧಿಗೆ ನಾವೆಯಲಿ
ಸರಿದರೆನಿಬರೊ ತಾಯೆ
ತರಳನನು ಕಾಣೆ ನಾಂ ಮುಳುಗೇಳುವ ||
ಪರಿಪರಿಯ ಮಾನವರ
ಪರಿಕಿಸಿದೆನೆನಲಾಗ
ಹಿರಿದೆನಿಸುವಾಕಾಶವಾಣಿಯಾಯ್ತು

|| ೭ ||

ಮಾತೆ ಚಿಂತಿಸಲೇಕೆ
ಪಾತಕಂಗಳ ದಾರಿ
ಭೂತಳದೊಳೆನ್ನ ಸುತ್ತಿಸಿತು, ಬಳಿಕ ||
ಸೋತು ಸುತ್ತಿದನು ಭುವ
ನಾತೀತ ಮಂದಿರಕೆ
ನೀತಿಮಾರ್ಗವ ಹಿಡಿದು ಒಂದೆನಮ್ಮ

|| ೮ ||

ಧರಣಿಯಲಿ ಕಣ್ಣೀರ
ಶರಧಿಯಂ ದಾಂಟಿದನು
ಭರದಿಂದೆ ಹರಿತಂದೆನದರ ದಡಕೆ ||

ನುರುಕವೇಕೆಲೆ ಮಾತೆ

ಹರಿದು ಪಾಶವನೀಗ

ಪರಮ ಮುಕ್ತಿಯ ಸೇರಿ ಸಂಚರಿಸೆನು

|| ೯ ||

ತೀಡುತಿಹ ತಂಬೆಲರೊ

ಳಾಡುವ ವಿಹಂಗದೊಳು

ಹಾಡುತಿಹ ಕಾಳ್ಪುರದೊಳೆಂದೆಂದಿಗೂ ||

ಕೂಡಿ ನಿನ್ನಯ ನಿನ್ನೆ

ಹಾಡನೆಡೆಬಿಡದೆ ಕೊಂ

ಡಾಡುತಿಹನಾಡುತಿಹನೆನ್ನ ಜನನೀ

|| ೧೦ ||

ನ ಗೆ .

ಮೊಗದ ಸಿರಿನಗೆಯೆಂಬ ಜಗವ ಮೋಹಿಪ ಮುದ್ದು

ಮಗಳ ಪಡೆದೊಸಗೆಯಿಂದೊಪ್ಪಿದಳು

ಮೊಗದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲಿ ಮಿಗೆ ನಲಿದು ಸಂತಸದಿ

ಜಗವನ್ನೆಲ್ಲವ ನೋಡಿ ನಗುತಿರ್ದಳು

|| ೧ ||

ಎಸೆವ ಹಾಸವ ಬೀಸಿ ನೋಟಕರ ಕಣ್ಣೆಂಬ

ಮಿಸುಪ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಿಡಿಹಿಡಿದು ತಾನೆ

ಬಸವಳಿಸಿ ತನ್ನ ನಗೆ ಮಗಳ ಮಾಟಕ್ಕೆ ಸ

ಲ್ಲಿಸಿ ನೋಡಿ ನಲಿದಾಡುತಿಹಳು ಜಾಣೆ

|| ೨ ||

ಕವಡು ಬಿಜ್ಜೆಯ ತೋರಿ, ಮಗಳು ಮೋಹವನೂರಿ

ತವಕದಿಂದೈತರುವ ಜನರ ಮನವ

ಜವದಿಂದೆ ಯಾವನದ ಕೋಟಿಯಲಿ ಸರೆಯಿಡುತ

ಲವಳಬ್ಬೆಗೊದವಿಸುತ್ತಿಹಳು ಮುದವ

|| ೩ ||

ಬಗೆಯೆಂಬ ಬಾಣಸಿಗನಾನಂದದೂಟವನು

ನಗೆಗೆ ತಂದೊಪ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವನವನು

ಸೊಗದುಣಿಸನಡಲಿಕಿದು ಪಡಿಯಕ್ಕಿಯೆಂಬಂತೆ
ಮೊಗರಾಗವನು ಪಡೆದು ತೆರಳುತ್ತಿಹನು

|| ೪ ||

ಈ ಪರಿಯೊಳಿರುತಿರಲು ಶ್ರುತಿಯೆಂಬ ಮಂತ್ರಿಯನು
ತಾಪದಿಂ ನೊಂದು ತಾಸಿಂತೊರೆದನು
ಪಾಪಕಾರ್ಯದೊಳಿಳಿದರಾವಫಲವೆಂದದಕೆ
ನಾಪೇಳ್ವನಿಷ್ಟ ಕೇಳೌ ನುಡಿವೆನು

|| ೫ ||

ಬರೆಯ ಬಲಕಿದಿರೊಡ್ಡಿ ನಿಲುವ ಬಲವನು ಕಾಣೆ
ಧರೆಯಲ್ಲಿ, ನಗೆಯೆಂಬ ನಿನ್ನ ಸುತೆಯ
ಹೊರವ ಸಂಭ್ರಮದೊಳೇ ಮೆರೆವ ಕರಣಂಗಳವು
ಭರದಿ ಮಾರವೆ ನಿನ್ನಯ ಕೈಯ ಹಿಡಿಯ

|| ೬ ||

ನೇತ್ರಸನ್ನಂ ದಾಂಟಿ ನಡೆವನೌ ಮಂತ್ರದಲಿ
ಪಾತ್ರತೆಯು ಹೋಯ್ತೆನ್ನ ಪಾಡಳಿದುದು
ಶತ್ರುಧಾಟಿಯ ಭೇರಿ ಕಿವಿಯ ಕೀಲಿಸುತಿಹುದು
ಗಾತ್ರವದು ಕುಂದಿ ಸಡಿಲಾಗುತಿಹುದು

|| ೭ ||

ಸುತೆಯು ಮೋಹವನುಳಿಯೆ ಗತಿಯ ಸಾಧಿಸಲಹುದು
ಹಿತವಹುದು ಕಡೆಗಾಲಕಿದನು ಕೇಳಿ
ಮತಿಯ ಬಲದಿಂ ವಿಚಾರಿಸುತಲಾವುದಕೆ ಸ
ಮೃತಿಯದೇನೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಹೇಳಿ

|| ೮ ||

ಇದನಾಲಿಸುತ್ತಾಕೆ ಮಗಳ ಮುಂದಿರಿಸುತ್ತೆ
ಮುದುಕ! ನಿನಗೇಕೆಮ್ಮ ಸುಖದ ಚಿಂತೆ
ಮದದಾನೆ ಹಿಂಡೆಮ್ಮ ಸದನವನು ಕಾಯುತಿರೆ
ಅದಕಾವ ಭಯ! ಎಂದು ನುಡಿದಳಂತೆ

|| ೯ ||

ದಿನವಿಂತು ಸಾಗಿದುದು, ಕಾಲಸೂತ್ರದಲಿ ಸಂ
ಬಿಸಿಸುತಿಹ ಋತುವೆಂಬ ಬೊಂಬೆಯಾಟ
ಜನಕೆ ಸಂತಸವನೊದವಿಸಿತು, ಮೊಗಸಿರಿಗೆ ಯೌ
ವನದ ಕೋಟೆಯಲಿ ದೊರೆತನ ಸೊಗಸಿತು

|| ೧೦ ||

ನಗುವ ಸುಗ್ಗಿಯೊಳೊಮ್ಮೆ ನೊಗದ ಸಿರಿ ಮೋಹವಾ
ಮಗಳ ಕಾಣದೆ ಮಮ್ಮಲಂ ಮರುಗುತೆ
ಬೆಗಡುಗೊಳ್ಳುತೆ ಮಂತ್ರಿಯನು ಕರೆದು ಕೇಳುತಿರೆ
ಮೊಗಸದಾ ಶ್ರುತಿಕಿವಿಡುಗೊಂಡಿದುಡು

|| ೧೦ ||

ಕಣ್ಣು ಕಾಣದ ತೆರದಿ ಸುಮ್ಮನಾಗಲು ಮೂಗು
ಬಿನ್ನ ನೇ ಮೂಗುವಡೆದಂತಿರಲೈ
ಅನ್ನೆಯವದಾರಿಂದೆ ಸಮನಿಸಿತೆನಲು ಕೈಯ
ಕನ್ನಡಿಯೆ ಒಂದಿಂತು ಸುಡಿದುದಾಗ

|| ೧೧ ||

ಎಲೆ ಮೊಗವೆ! ನಿನ್ನ ಮಗಳಿದ್ದ ಸಂಗರಗೋಟೆ
ನೆಲಕೆ ಸಮವಾಗಿ ಸೆರೆಮನೆಯೊಳಿಹಳು
ಬಲವೆಲ್ಲ ಜರೆಯ ಕೈಯೊಳಗಾಯ್ತೆನುತ ನರೆಯ
ಗೆಲವಿನ ಪತಾಕೆಯನು ಕನ್ನಡಿಸಿತು

|| ೧೨ ||

ಮೊಗದ ಸಿರಿ ಜರೆಯೊಡನೊಡಂಬಡಿಕೆಯನು ಮಾಡಿ
ಮಗಳನೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕಾಂಬಾ ಸೌಖ್ಯವೆ
ಮಿಗಿಲಾಗೆ, ಕಂಬನಿಯನುಂಡು ಕಡು ಜವ್ವನದ
ಸೊಗದ ರೋಗಕೆ ಮರ್ದನೆಸಗುತಿಹಳು

|| ೧೩ ||

ಮೊಗಸಿರಿಗೆ ಸಿರಿಯಾಗಿ, ನಗೆಯೊಳೆನಗೆಯಾಗಿ
ಬಗೆಗೆ ಬಗೆ ತಾನಾಗಿ ನಿತ್ಯನೆನಿಸಿ
ಜಗದ ದೇಹದೊಳಗಿರ್ಪಾತ್ಮಂಗೆ ಮೆಚ್ಚದೀ
ಮೊಗಕೆ ಹುಸಿ ನಗೆಗಳ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚಬಹುದೇ

|| ೧೪ ||

ಸಂ ದೇಶ .

ತಂಗಾಳ: ದೂರದಿಂ ತಂದಿಹೆನು ಶೋಕವಾರ್ತೆಯ ಪರಿಯ
ನೀರನಂ ಕಂಡು ಬಂದಿಹೆನು ನಿನ್ನಯ ಬಗೆಯ
ಗಾರುಮಾಡುವೊಡೆನಗೆ ಬಾಯಿಲ್ಲವೆಲೆ ಬಾಲೆ
ಕಾಲಗತಿಯನು ಮಾರಬಲ್ಲರೆಲ್ಲಿದರಬಲೆ?

|| ೧ ||

ಪದ್ಮಿನಿ: ತಂಗಾಳಿ, ನಿನ್ನ ದನಿಗೇಳಿ ಧೈರ್ಯವ ತಾಳಿ
ಮುಂಬರಿದು ಬಂದಿಹೆಸು ನಿನ್ನ ಹೆಸರಂ ಹೇಳಿ
ಬೆಂದೊಡಲ ಬೇಸೆಯಂ ಕಳವೆಸೆಂದರೆ ತಂದೆ
ತಂದ ತಣ್ಣಿಂದ ಮರಣದ ತಣ್ಣನೇ ತಂದೆ. || ೨ ||

ತಂಗಾಳಿ: ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ರಿಪುಭಟರ ತೊತ್ತಳದುಳಿದು
ಬಳಲಿ ಕೈಗುಂದಿ ಸಿಬಕಳೆಯಳಿಯಲಳವಳಿದು
ಪರರ ಕರವಶನಪ್ಪ ವೀರನಂದದಿ, ತರಣಿ
ಹರವ ಕತ್ತಲೆಗೆ ಸೆರೆಯಾಳಾದನೆಲೆ ತರುಣಿ. || ೩ ||

ಪದ್ಮಿನಿ: ಎನ್ನ ಮೋಹದ ಕಂದವಳಿಯೆ ಬೇವನಕಂದ
ಎನ್ನುಂಟಿ? ಮೃತ್ಯುಸಿಳಿಯಲಿ ಸುಳಿವ ಮುಂಜಿಂದ
ಎನ್ನಿ ನಿಯನೆಂದ ಸಂದೇಶಂಗಳನು ಕೇಳಿ
ಬನ್ನಗಳ ನೀಗುವೆನು, ಸುಡಿಯಲವೊ ತಂಗಾಳಿ. || ೪ ||

ತಂಗಾಳಿ: ತರುಣಿ, ನಿನ್ನಯ ನೀರನೊರಗುತಿರೆ ಮುನ್ನೀರ
ತಳದೊಳೆನ್ನನು ಕಂಡು ಮರುಕವಿಸಿಸನು ತೋರ
ನಿಳೆಯ ಬೆಳಗುವ ನಗೆಯ ಮೊಗವ ಜಾಸಣಿಸುತಿರೆ
ಮುಳುಗಿದನು, ನಗೆಯದುವೆ ಸಂದೇಶವಾಗುತಿರೆ. || ೫ ||

ಪದ್ಮಿನಿ: ಎಲೆವಾಯು, ಮತ್ಸ್ಯಾಣವಾಯುವಂ ನಿನಗೀವೆ,
ಬಳಲಿರುವ ದೇಹವನು ಭೂಮಾತೆಗರ್ಪಿಸುವೆ,
ದಿನಕೆ ಸಿರಿಯನು ಕೊಡುವೆ, ಮನವನಿನಿಯನ ಪಾದ
ತಲದೊಳರ್ಪಿಸೆ, ದೊರೆಯದಿರುವುದೇ ಮುಕ್ತಿಪದ? || ೬ ||

ಪ್ರೇಮವಿಂತೊರೆಯುತಿದೆ, “ಮೃತ್ಯು! ನಿನ್ನೊಡೆತನಕೆ
ನೇಮದಿಂ ತಲೆನಾಗಿರುವೆ, ನಿನಗೆ ಬಯವಕ್ಕೆ”
ಪ್ರೇಮಕಾಳಿ ಮೃತ್ಯು ಪಡಿನುಡಿಯ ಕೊಡುತಿಹುದು
“ನೀನಲ್ಲದಿರಲೆನ್ನ ನೆಲೆಗೆ ಹುರುಳತ್ತಣದು?” || ೭ ||

ತಾ ರೆ .

ಠಿಕಾಶಮಧ್ಯದಲಿ ಮಿರುಗುತಿಹ ತಾರೆ! ನಿ
ನ್ನಾ ಕಾರವನು ನೋಡಿ ಮರುಳಾದೆನು;
ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ಕಾರಿರುಳೊಳಲೆಯಲು ಬೆಳಕ
ನೀ ಕರುಣಿಸದಿರೆ ಕರುಣಿಸನಾವನು?

|| ೧ ||

ದಿನದಾಯುವಳಿದಿಹುದು, ಕತ್ತಲೆಯೆ ಮುಳಿದಿಹುದು,
ಮನದ ವೌನದ ಮರೆಯೊಳಿಹುದು ಭೀತಿ.
ಕನಸಲ್ಲ, ನೆನಸಲ್ಲವೇನಿದೆಂಬುದನರಿಯ
ದೆನಗೆ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಕೈಗೊಡುವನು.

|| ೨ ||

ನಿನಗಿನಗೆ ಸಂಯೋಗವೆಂತು ಸಂಘಟಿಸುವುದೋ?
ದಿನದ ಲೆಕ್ಕವದೆನಗೆ; ದಿನದಳಿವನು
ಗಣಿಯಿಸುವ ಕೆಲಸವೊಂದೇ ನಿನಗೆ. ನಮ್ಮ ನ
ಜ್ಜಿನ ಫಲವು ಕೈಸಾರವು ದೆಂತರಿಯೆನು.

|| ೩ ||

ದಿನವೆನ್ನ ನೂಕುವುದು, ದಿನವನಾಂ ನೂಕುವೆನು,
ಜನಿಯಿಸುವ ಕತ್ತಲೆಗೆ ಸೆರೆಯಪ್ಪೆನು;
ಕನಿಕರದೊಳೆನ್ನ ಸೆರೆಬಿಡಿಸಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದುದಿಂ
ದಿನ ಭಾರ ನಿನಗೆ ನಾಳೆಯ ನಲ್ಮೆಗೆ.

|| ೪ ||

ಇಂದು ನೀನನ್ನ ನಗಲಿದರೇನೋ? ನಾಳೆ ನಾಂ
ಬಂದು ಬೆಂಬಿಡುವೆನಿದು ಹುಸಿಯಾಗದು.
ಸಂದೇಹವೇನೋ? ಹಲರಿಲ್ಲವೊಬ್ಬನೆ ಕಣ್ಣ
ಮುಂದೆ ನಲಿವೈ ನೀನೆ ಬಂಧುವೆನಗೆ!

|| ೫ ||

ದಿನದ ಮರಣದ ನಡುವೆ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತಿ
ತನಗೆ ತಾನೇ ಮೂಡಿ ಮರೆಯುವುದು.
ದಿನಕಳಿವು ಸಮಸಿಸಲಿ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತಿ
ಯನವರತ ಬೀಳಲೆನ್ನಯ ದೃಷ್ಟಿಗೆ!

|| ೬ ||

ಘೋರಾಂಧಕಾರವಡಗಿಸಲಿ ದಿನದಾಯುವನು!
ಮೇರೆ ಮಾರಲಿ ಕತ್ತಲೆಂಬ ಕಡಲು'
ತಾರೆ! ನೀನೆನ್ನ ತಾರಕನಾಗಿರಲು ದಡವ
ತೋರಿಮವ ತರಣಿಯೇತಕ ಹೋಗಲು?

|| ೭ ||

ದೊರೆ.

(ಉತ್ಸಾಹ ರಗಳೆ)

ನೃಳಿವ ಮೆಲ್ಲೆಲರ್ಗೆ ತಲೆಯನೊಲೆದು, ನಿನ್ನ ಸೋಂಕನರಿಯೆ
ವುಳಕಡಯವನೊಂದಿದಂತೆ ತಳಿರ ಸೊಬಗು ರೂಡುವಡೆಯೆ, ||
ನಲಿವ ನಲೈ ನುಣ್ಣುವಡೆಯೆ, ಮನದ ಬೇನೆ ತಣ್ಣುವಡೆಯೆ,
ಮೆರೆವ ಲತೆಯೊಳಡಗುತನಗೆ ತೋರದಿರ್ಪುದೇಕೆ ದೊರೆಯೆ! || ೧ ||

ಆ ವಸಂತವೊಪ್ಪುತಿಹುದು, ಚಿಗುರೆ ಜಗವ ಬಾಸಣಿವುದು,
ಕೋಗಿಲೆಗಳ ದನಿಯ ಸವಿಯ ಸಮಯಲಾಸೆಯಾತುರಿವುದು; ||
ಭೂವನಿತಿಯ ಯೌವನಾನುರಾಗರಸದ ರೂಪಕದೊಳು
ತೀವಿ ಹಸುರ ಪರದೆಯೊಳಗೆ ತೋರದಿರ್ಪೆಯೇಕೆ ಪೇಳು. || ೨ ||

ಕೆಂಬಿಸಿಲ ಕಿರೀಟವೀಗಳಿಂಬುಗೊಂಡು ಶೋಭಿಸುವುದು,
ತುಂಬಿ ಜಗವ ಗಾನರಸದೆ ಪಕ್ಕಿವಿಂಡು ಗೊಂದಲಿವುದು; ||
ಸಂಜೆ ಹೊಂಜೆರಗಿನೊಳರಸ ನಿನ್ನ ಪದವ ತೊಡೆವಳವಳು
ಬಂಜಿಯಾಯ್ತು ನಿನ್ನ ಕಾಣದೆನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯೇಕೆ ಪೇಳು. || ೩ ||

ಗಗನವೆಂಬ ಮಂಡಪದಲಿ ನಿನಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವಂತೆ,
ಜಗವೆ ನಿನ್ನ ಪರ್ಮೆಯೊಪ್ಪುವೊಲಗಕ್ಕೆ ಸಾಲೆಯಂತೆ, ||
ಒಡೆಯ, ನಿನ್ನ ಕಾಂಬ ಸಂಭ್ರಮಂಗಳಿಂತು ಪೆರ್ಚುತಿರಲು
ಸಡಗರವೇ ಶೂನ್ಯವಾಗದಿಹುದೆ ನಿನ್ನ ಕಾಣದಿರಲು? || ೪ ||

ಗಾನದೆಡೆಯ ನುಣ್ಣು ನೀನೆ, ಗಂಧವಹನ ತಂಪು ನೀನೆ,
ಜೇನ ಸೋನೆಯಿಂಪುನೀನೆ, ಬರಿವ ಮುಗುಳ ಕಂಪು ನೀನೆ, ||
ಭಾನುವಿಂಗೆ ಭಾನು ನೀನೆ, ಕರಣವೆಂಬ ದಾರಿವಿಡಿದು
ನೀನೆ ಮನದ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ದೊರೆಯೆನಿಸುತೆ ಮೆರೆವುದೊಲಿದು! || ೫ ||

ವಿ ರ ಹಿ ಣೋ ಗೀ ತ .

ಉಳಿಸಗಿಯ ಮಾಯೆಯನು ತೋರುತೆನ್ನಯ ಬಗೆಯ
ಕಳುವುದೇತಕೊ? ನಿನಗೆ ಕೈ ಮುಗಿವೆನು.

ಕಳವು ನಿನ್ನಯ ಮನದ ಮೆಚ್ಚಾದರೀ ತನುವ
ಕಳೆದು ಬಿಡುವುದು ಕೊಂಡೊಯ್ಯದದನು.

|| ೧ ||

ಮಿಂದು ಕಣ್ಣೀರನಲಿ ಪುಳಕವೆನ್ನುವ ಮಡಿಯ
ಚಂದದಿಂದುಟ್ಟು ಹೃದಯೇಶ ನಿನ್ನ
ಒಂದೆ ಮನದಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದೆನ್ನಯ ಭಾವ
ಮಂದಿರದಿ, ಬಂದು ಕರೆದೊಯ್ಯದೆನ್ನ.

|| ೨ ||

ಜನರೆಲ್ಲ ನಿದ್ರೆಯಿಂದೊರಗಿರುವ ಸಮಯದಲಿ
ಇನಿಯ! ನಿನ್ನಯ ಹಾವಭಾವಗಳನು
ನೆನೆನೆನೆದು ಒಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿ ಕಣ್ಮಿಚ್ಚುತಿರ
ಲಿನನುದಿಸಿ ಬಾಂದಳದೊಳುದಿಸುತಿಹನು.

|| ೩ ||

ಧರೆಯೆಲ್ಲ ನಗುತಿಹುದು ತರಣಿ ಕಿರಣಾವಳಿಯ
ಬಿರುಸಿಗೆ ಬೆದರಿ ತಮವೋಡುತಿರಲು,
ಎರೆಯ! ನೀನಿಲ್ಲದಿರಲೆನ್ನ ಮನವೆಂಬ ಗುಹೆ
ಸರೆಹಿಡಿಯುತಿಹುದು ಕತ್ತಲೆಯನೆಲ್ಲ.

|| ೪ ||

ಒಂದು ತಂಗಾಳಿ ಸಾಕೊಂದು ಕೋಗಿಲೆಯ ದನಿ
ಯೊಂದು ತುಂಬಿಯ ಗಾಸ, ವೊಂದಬ್ಬದ
ಮಂದಹಾಸವೆ ಸಾಕು! ಸುಂದರಾಂಗನೆ ನಿನ್ನ
ದೊಂದು ವಿರಹ ವ್ಯಥೆಯನೆದೆಗೊಳಿಸಲು.

|| ೫ ||

ನೀನಗಲಿದರು ನಿನ್ನ ಮೊಗವನಗಲದ ನಗೆಯ
ದೇನನಿಸಗಿದರು ಬಿಡದೆನ್ನ ಮನವ.
ತಾನೆ ನಾನಾಕಾರವನು ತೋರಿ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ
ಸಾನುರಾಗದೊಳೆಯುತಿಹುದು ಬಗೆಯ.

|| ೬ ||

ತಡೆಯಲಾರೆನೊ ಮಂದಹಾಸದೊಂದುಪಟಳವ
ಬಿಡಲಾರೆನದರ ನೆನಹಿನ ಸೌಖ್ಯವ.
ಒಡೆಯ! ನಿನೊಡನೆ ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುವೆಸಿಂತು
ಕೊಡು ನಿನ್ನ ನಗೆಯ, ಕೊಳ್ಳೀಭಾವವ.

|| ೭ ||

ಇಂ ದು .

ಇಂದೆಂಬ ದಿನವೆನಗೆ, ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ನಿನಗೆ
ಸಂದೇಹವೇನೊ? ತಲೆಬಾಗಿರುವೆನೀವಿಭಗಿ.
ಇಂದೊದಗುವೈಸಿರಿಗೆ ಒಡತನಕೆ ನಾನಾಳು,
ಮುಂದಿನಾ ದಿನದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನು ನೀನಾಳು

|| ೧ ||

ಇಂದೆಂಬ ತೊಟ್ಟಿಲಲಿ ತೂಗುತಿಹ ಶಿಶುವಾನು,
ಒಂದು ಹಿಡಿದೆಳೆದನ್ನ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಕೈ ನೀನು.
ಇಂದಿನಾ ದಿನದೊಡನೆ ಮುಗಿಯಲೆನ್ನಯ ಬಾಳು,
ಮುಂದಿನಾ ದಿನದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನು ನೀನಾಳು.

|| ೨ ||

ಕಳೆದ ನಿನ್ನೆಗಳೆಲ್ಲಿ? ಬರುವ ನಾಳೆಗಳೆಲ್ಲಿ?
ಅರಿಯಲಾರೆನು ದೇವ, ನೀ ಗೈವ ದಾನದಲಿ
ಕರುಣಿಸಿಂದಿನ ದಿನವನಿದರೊಳೇ ಮನವೆನಗೆ.
ದೊರೆವ ನಾಳೆಯ ಸಿರಿಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವದು ನಿನಗೆ.

|| ೩ ||

ಉದಯರವಿಯನು ಕಂಡು ಕೃಮುಗಿವ ದಿನವೆನಿತೊ
ಒದವುತಿರೆ ಸಂಜೆಯಂಜುವ ದಿನಗಳಿನ್ನೆನಿತೊ
ಮುದದಿ ನೀ ಕರುಣಿಸಿರುವಿದೆಂಬ ದಿನವೆನಗೆ
ಸುದಿನವೈ ನಿನ್ನ ಮೆಲ್ಲಡಿಯ ಸೇವಿಪ ಬಗೆಗೆ

|| ೪ ||

ಹರಿದ ನಿನ್ನೆಯ ಹುಡುಕಿ ನಿನ್ನ ಕಾಂಬವರುಂಟೆ?
ಬರುವ ನಾಳೆಯನರಸಿ ನಿನ್ನ ನೊಲಿಸುವರುಂಟೆ?
ಇಂದೆಂಬುದಿದು ನಿನ್ನ ಮಂದಹಾಸೋದ್ಭವವು.
ಮುಂದಿನಾ ದಿನವೆಂತೊ ಹೇಳಲಿನ್ನಾರಳವು?

|| ೫ ||

ನಾಳೆ ನಿನ್ನಯ ಬಾಹುವಾಶದಲಿ ಸಿಲುಕುವೆನು,
 ನಾಳೆ ನಿನ್ನಯ ಪಾದಮೂಲದೊಳೆ ಬದುಕುವೆನು;
 ಇಂದಿನಾ ಜೀವನಕೆ ಕೈನೀಡದಿರು ಕೇಳು
 ಮುಂದಿನಾ ದಿನದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನು ನೀನಾಳು.
 ನಿನ್ನ ಸಂಜೆಯಲಿ ನಿನ್ನಯ ಪದವನಗಲಿದೆನು,
 ಮೆಲ್ಲನಿಂದಿನ ನಾವೆಯಿಂದಿಲ್ಲಿಗೈದಿದೆನು.
 ಕಾಲಶರಧಿಯ ತೆರೆಯ ಮೇಲೆ ತೇಲುವೆ ನಾನು;
 ಬೀಳುಗುಂಡಿಳಿಯಿಸುವುದೆಲ್ಲಿ? ತಿಳಿದಿಹೆ ನೀನು.

|| ೬ ||

|| ೭ ||

ಮ ಸ ಣ .

ಗೊಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ ಜನರ ಹೆಸರೆತ್ತಿ ಕರೆಯದಿರು
 ಸೊಲ್ಲನಾಲಿಸರವರು, ಒರಿದೆ ಹಂಬಲಿಸದಿರು.
 ನೀವನದ ಸಮರದಲಿ ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾದವರು
 ತಾವಳಲನಾರಿಸಲು ದೀರ್ಘನಿದ್ರೆಯೊಳಿಹರು.
 ಇರುಳಿಡೀ ರೋದಿಸಿದ ಕಿರುಗೂಸು ಮುಂಜಾವ
 ಕೆರಡು ಗಳಿಗೆಗಳಿರಲು ಸವಿದು ತಾಯ್ತೊಲೆ ಹಾಲ
 ಮರೆದವಳ ಮೈಮೇಲೆ ಕಣ್ಣುಚ್ಚುವಂದದಲಿ
 ಬರಗಿರುವರೀ ಜನರು ಮೃತ್ಯುವಿನ ತಳ್ಳೆಯಲಿ.
 ಸಿರಿಯ ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಂಡು ಹಬ್ಬದೂಟವನುಂಡು,
 ಹರಯದೇಣಿಯ ತುತ್ತತುದಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲನೇರಿ,
 ಕರೆದು ಮಕ್ಕಳ ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ, ಹೋಗುವೆನೆಂದು
 ಹೊರಟ ನರೆದಲೆಯಜ್ಜ ಬಂದು ಮಲಗಿಹನ್ನಿಲ್ಲಿ.
 ಇಂದು ನಿರಶನ, ನಾಳೆಯುಣಿಸಿಲ್ಲ, ಮನೆಯವಳು
 ಬಂದು ಗಜರುವಳು, ಮಗುವಳುತಿಹುದು, ಬಲವೆಲ್ಲ
 ಕುಂದಿ ಹೋಯಿತೆನುತ್ತ ಹಲವು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ
 ನೊಂದು ಕಂಬನಿಗರೆದು ಮಲಗಿರುವ ತಾಣವಿದು.

|| ೧ ||

|| ೨ ||

|| ೩ ||

|| ೪ ||

ಬಲವುಂಟು, ಗೆಲವುಂಟು, ಸಿರಿಯುಂಟು ತನಗೆನುತೆ
ನೆಲವನೆಲ್ಲವ ಹುಲ್ಲಹಿಡಿಗೆ ಬಗೆದಾ ಮೇಲೆ
ಕನಸಿನಂತಿರೆ ವಿಭವ ಮರೆಯಾಗಿ, ನರಿನಾಯ್ಗೆ
ಉಣಿಸಾದ ಬಲಶಾಲಿ ನಡೆತಂದನೀಯೆಡೆಗೆ.

|| ೫ ||

ಮನ್ನಿಸದು ಲೋಕ, ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡದು ನೇಹ,
ಬನ್ನಗಳು ಬೆಂಬಿಡವು, ಬೆನ್ನೊಳೆರೆ ಬಡತನವು
ತನ್ನ ನೆಳಲೇ ತನಗೆ ಮೈರಿಯಾಗಲು ಸುರಿವ
ಕಣ್ಣೀರಿನೊಡನಾಡಿ ಯೆಡೆಗೊಂಡ ಭೂಮಿಯಿದು.

|| ೬ ||

“ನೀರನೇತಕೆ ಬಾರನಕಟ? ಸಂಜೆಯ ಕಂಡು
ಗಾರಾಗುತ್ತಿದೆ ಮನವು, ಮನೆಯೊಳೊಬ್ಬಳೆ” ಎಂದು
ಸೇರಿ ಮನೆಬಾಗಿಲನು ಬಿಡುಮುಯ್ಯ ಕೋಮಲೆಯು
ದಾರಿಯನು ಕತ್ತಲೆಯೊಳಡಗಿಸಿದ ಮಸಣವಿದು.

|| ೭ ||

ಕಡೆಗಣ್ಣು ಕುಡಿನೋಟವೆಳೆಯಳನು ನಾಚಿಸಲು
ಹಿಡಿದು ಮಾಲೆಯ, ಮಧುರ ಮಂದಹಾಸವ ಬೀರಿ
ಮದುವಣಿಗನೊಪ್ಪುತ್ತಿರಲವನ ಕೈಗಳ ಬಿಗಿದು
ಪದೆದು ಕೊಂಡೊಯ್ದೊ ರಗಿಸಿದ ರುದ್ರಭೂಮಿಯಿದು

|| ೮ ||

ಹೊಸ ಹರಯವೇರುತಿರೆ, ಹೊಸವು ಹೊಸಲೇರುತಿರೆ
ದೆಸೆಯೊಳರಮನೆಗಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ತರುಣನ ಮೇಲೆ
ಬಿಸಜದೆದೆ ಹೀರಿ ಮಲಗಿಸುವ ದುರುದುಂಬಿವೊಲು
ಮಸಗಿ ಮೇಲ್ಪಾಯ್ದ ಮೃತ್ಯುವ ಹುಟ್ಟು ನಾಡಿದುವೆ.

|| ೯ ||

ನಲಿನಲಿಯುತಿದ್ದ ಬಾಲನು ಬಂದು ತಾಯೊಡನೆ
ತಲೆ ಬೇನೆ ತನಗೆಂದು ಹಾಸಿಗೆಯ ಹಿಡಿದಿರಲು,
ಗುಣವಾಯಿತೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತವನ ದೇಹಕ್ಕೆ
ಹೆಣವೆಂಬ ಹೆಸರಿತ್ತ ಸಾವಿಗೆ ಬೀಡಿದುವೆ.

|| ೧೦ ||

ಮಾತು ಬಾರದ ಹಸುಳೆ ಬಾಯಾರೆ ಬಾಯೊಡೆದು
ಮಾತೆಯನು ನೋಡುತ್ತಿರಲಾ ಮುಗುದೆ ಮೊಲೆಯೊಡಿ
ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಜೋಗುವ ಹಾಡಿ ಮಲಗಿಸೆ ಮಗುವ
ನಾ ತಾಣದಿಂದೊಯ್ದ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಶಾವಿದುವೆ.

|| ೧೧ ||

ಆರಾರು ಮಲಗಿಹರೂ? ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಹರೂ
ಸಾರುವಾ ಜನರುಂಟೆ ಈ ಮಸಣದೆಡೆಯಲ್ಲಿ?
ಕಾರಿರುಳು ಕೊಂಡೊಯ್ದ ತಾರೆಗಳ ಲೆಕ್ಕವನು
ತೋರಿಸುವನಾರುಂಟು ದೇವನೊಬ್ಬನ ಹೊರತು? || ೧೨ ||

ದೊರೆಯ ಬಳಿಯಲಿ ಒಂದು ಆಳು ಮಲಗಿಹನಂತೆ,
ಸಿರಿಯರಸನೆಡದಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷು ಬಿದ್ದಿಹನಂತೆ,
ಕಪಿಯ ಪಕ್ಕದೊಳೆ ವಂಚಕನು ನಿದ್ರಿಸನಂತೆ.
ಭುವನದಲಿ ಭೇದ, ಮಸಣದಿ ಭೇದವಿಲ್ಲಂತೆ. || ೧೩ ||

ಮಲಗಿದರು ಮಲಗಿರಲಿ! ಹೆಸರೆತ್ತಿ ಕರೆಯದಿರು
ಕಳೆದು ಹೋದವರೊಡನೆ, ಕಳೆಗು ಹೋಯಿತು ಹೆಸರು.
ಬಳಲಿ ಬೆಂಜಾಗಹರು ಒದುಕುಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ,
ಕೊಳಲಿ ಚಿರಶಾಂತಿಯನನಂತ ನಿದ್ರೆಯೊಳಿರಲಿ. || ೧೪ ||

ಗುಣಗಳಿರಬಹುದು, ಅವಗುಣಗಳೇ ಇರಬಹುದು
ಗುಣದೋಷಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋದುವೈ ಚಿತೆಯೊಳಗೆ.
ಹೆಣವಾದ ಮೇಲೆ ತನು ತುಲನೆ ಮಾಡುವೆಯೇಕೆ
ಹೆಣಕೆ ಹೆಸರೊಂದೆ, ವಿವಿಧತೆಯಿಹುದು ಜೀವನಕೆ. || ೧೫ ||

ಇಂದು ಹಬ್ಬವು, ಬಂಧುಬಾಂಧವರು ನೆರೆದಿಹರು,
ಬಾಂದಳವ ಕೀಲೈಸುತ್ತಿಹುದು ವಾದ್ಯದ ದನಿಯು,
ಅಂದು ಸಿಮ್ಮನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ದಾರಿಯ ಹಿಡಿದ
ಕಂದನೆಲ್ಲಿಹನು? ಬರುವನೆ ಮನೆಗೆ ಹೇಳಯ್ಯ. || ೧೬ ||

ಮಗಳ ಮದುವೆಯು ನಾಳೆ, ಧಾರೆಯೆರವಧಿಕಾರ
ಜಗದೊಳೆನಗೊಬ್ಬಗೇ ಹೆರರಿಗಿಲ್ಲಾ ಎನುತೆ
ಸಡಗರಿಸಿ ಸೊಬಗಿನ ವಿವಾಹಮಂಡಪದೊಳಗೆ
ಅಡಿಯಿಡುವನೇ ಮಡಿದ ಜನಕನಿದನೆಣಿಸಯ್ಯ. || ೧೭ ||

ಮದುವೆಯಾದಿಸಿಯಳನು ಮಾತನಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ,
ಮುದದೊಳವಳನು ಕೂಡುತ್ತಾನಂದ ಪಡಲಿಲ್ಲ,
ಚದುರೆಯಳ ಮೆಲೈದೆಯ ರಸಿಕತೆಯ ಸವಿ ನೋಡೆ
ಮದುವಣಿಗನ್ನೈತಹನೆ ಉಸಿರು ನಿಂತಾಮೇಲೆ?. || ೧೮ ||

ಮಸಣಕ್ಕೈದಿದ ಜನರು ಮಾತನಾಡುವರಲ್ಲ,
ಹೆಸರೆತ್ತಿ ದೂಷಿಸಲು ಕಿಸಿಸುಗೊಂಬವರಲ್ಲ,
ಬಳಲಿಹರು ಬಳಲಿಹರು ಜೀವನದ ಸಮರದಲ್ಲಿ,
ಮಲಗಿಹರು ಮಲಗಿಹರು ಕೊನೆಯಿರದ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ.

|| ೧೯ ||

ನೆಲವ ಕತ್ತಲೆ ಮುಸುಕೆ, ನೆಳಲು ಭೂತಗಳಂತೆ
ಬಳಿಯುತಿರೆ, ತರಣೆ ಪಡುಗಡಲೊಳಗೆ ಮುಳುಗುತಿರೆ
ಕರೆದು ಗೂಡಿಗೆ ಹಾರಿ ಬರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳೊಡನೆ
ಬರುವನೇ ಮಸಣವನು ಮರೆಗೊಂಡ ಮಾನವನು?

|| ೨೦ ||

ಬಾರಸೈ ಬಾರಸೈ ಮಸಣವನು ಮರೆಹೊಕ್ಕು
ಧಾರಿಣಿಯ ಬವಣೆಯನು ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡುವನೆ?
ತಾವರೆಯನೊರಗಿಸಿದ ತಂಗಾಳಿಯಾತಂಗಿ
ನೋವನಾಗಿಸಿತವನ ದೇಹವನು ಕೊರಗಿಸಿತು.

|| ೨೧ ||

ಆಗಸದಿ ಚಂದಿರನು ಮೂಡಿ ಬಾರಂದವನ
ಕೂಗಿ ಕರೆದರೆ ಬಾರನಯ್ಯ, ಸಿನ್ನಯ ಶಿರಕೆ
ತಾರಕಿಗಳಿಂದ ಸಿರಿಮುಡಿಯ ಮಾಡಿಪೆನೆನಲು,
ತೋರನಾತನು ಮೊಗವ ಶಾಂತಿರಾಜ್ಯವ ತೊರೆದು.

|| ೨೨ ||

ಮಾಮರದ ಚಿಗುರೆಡೆಯ ಪೀಠವನಲಂಕರಿಸಿ
ಸಾಮದಿಂ ಹಾಡುತಿಹ ಕೋಗಿಲೆಯ ಕಲರವವು
ಊರನೆಚ್ಚರಿಸಿದರು, ನಿದ್ರೆಯನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು
ಬಾರನಾತನು, ದನಿಯ ಮೇರೆಯನು ಮೀರಿಹನು.

|| ೨೩ ||

ಸಾಲಾಗಿ ಹಾರುತಿಹ ಮಲ್ಲಳಿಯ ಝೇಂಕಾರ
ಕೇಳುವುದೆ ಆತನಿಗೆ? ಬಿರಿವ ಮುಗುಳಿನ ಸಾರ
ನೊರೆಗೊಳ್ಳುವುದೆ ಆತನ ಬಗೆಯನಿನ್ನಾವ
ಕಾರಣದೆ ಕಣ್ಣು ಜ್ಜಿದವನು ಕಣ್ಣೆರೆಯುವನು?

|| ೨೪ ||

ಆವಸಂತನು ಒಂದು ಚಿಗುರೆಂಬ ಕಪ್ಪವನು
ಸಾವಂತನಂತೆ ತಂದೊಪ್ಪಿಸಲು ಫಲವೇನು?
ಆರು ನೀನೆಂದವನ ಮೋರೆನೋಡಿದರುಂಟೆ?
ಬಾರನೈ ಮಡಿದವನು ಶಾಂತಿವಡೆಧಾ ಮೇಲೆ.

|| ೨೫ ||

ಇಂತು ಮರೆದೊರಗಿದರ ಹೆಸರೆತ್ತಿ ದೂಷಿಸುತ
ಪಂತವನು ಮೆರೆಯಿಪೆಯ? ಹೇಳು ಕಣ್ಣೀರಾಣೆ
ಕರುಣೆಯನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇ ನಿನಗೆ ಜಗದೊಡೆಯ?
ಹರಹರಾ, ತಾನೆ ಕರುಣಿಸಿದನೇ ಕಲ್ಲೆದೆಯ?.

|| ೨೬ ||

ಸಾಕಯ್ಯ ನಿಂದೆ ಮಡಿದವರನೇಳಿಸಿದುದಕೆ
ಬೇಕಯ್ಯ ಮನದ ಮರುಕದ ಕಂಬನಿಗಳೆರಡು
ಯಶವ ಪಡೆದಿರಲಿ ಆಪಯಶವ ತಾ ಗಳಿಸಿರಲಿ
ಮಸಣವನು ಹೊಂದಿ ಪರಿವಾತರಾಗಿಹರವರು

|| ೨೭ ||

ಮುಕುಟ ಕೆಡುವುದು, ಕೈಯ ದಂಡ ಧರೆಗುರುಳುವುದು,
ಸಕಲ ವೈಭವ ಸೂರಿಯಹದು, ಮೃತ್ಯುವ ಕಂಡು
ಕವಿ ಕರವ ಮುಗಿಯುವನು; ವಿಣೆಯನು ಗಾಯಕನು
ಜವದಿ ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಮೃತ್ಯುವ ಜೆನ್ನ ಸೈದುವನು.

|| ೨೮ ||

ವಿಧಿಗೈದ ಬಗೆಬಗೆಯ ವೇಷಗಳ ಚಂದವನು
ಹುದುಗಿಸುವ ಕೆಲಸವೊಂದೇ ನೋಡೆ ಮಸಣಕ್ಕೆ
ಜಗದೊಳುದಿಸಿದರಲ್ಲ ಬದುಕಿದರೆ ಧಾರಿಣಿಯ
ಅಗಲ ಸಾಕಾಗುವುದೆ ಜೀವನಗಳಾಟಕ್ಕೆ?.

|| ೨೯ ||

ಕೆಲಸ ತೀರಿದ ಜನರು ಬಂದು ಮಲಗುವರಲ್ಲಿ
ನೆಲಸಲಸ್ಯರಗೆ ಧಾರಿಣಿಯೊಳೆಡೆ ಮಾಡುವರು.
ಜರೆಯಡನೆ ಜೀವನವು ಮರೆಗೊಂಬ ತಾಣವಿದು
ಜನನಮರಣವ ಹಿಡಿದು ಮುರಿದುಂಬ ಮಸಣವಿದು.

|| ೩೦ ||

ಹ ಳೆ ಯ ನೆ ನ ಹು .

ಹರಿವುದೆನ್ನ ಮನವು ಹಿಂದೆ ಕಳೆದ ದಿನದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದು
ಪರಿಮಳಕ್ಕೆ ಹಾರುತಿರುವ ತುಂಬಿಯಂತೆ ಸುಳಿದು ಸುಳಿದು
ಬಳಲುತ್ತಿಹುದು, ಮಾಯವಾದ ಕಾಲಗಳನು ನೆನೆದು ನೆನೆದು
ಗಳಿಯಿಪತ್ತು ಧಾರೆಯೆನ್ನ ಕದಪನಿಂದು ತೊಳೆಯುತ್ತಿಹುದು.

|| ೧ ||

ಇಂದು ಹರಯವೇರುತಿರಲು, ಸಂತಸದಲಿ ನಲಿವ ಮಕ್ಕ
ಳೊಂದು ಮುಗುದತನವ ನೋಡಿ, ಬಾಲ್ಯವೇಕೆ ಹೋಯಿತೆಂದು
ನೊಂದು ಬೇನೆಗೊಳ್ಳುವೆನ್ನ ಮನದ ದನಿಯ ಸಂಗಡಕ್ಕೆ
ಬಂದು ಹಳೆಯ ನೆನಹು ತನ್ನ ಹಾಡನೀಗ ಹಾಡುತ್ತಿಹುದು. || ೨ ||

ಎಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಕಾಂಬ ಮಾವಿನಡಿಯ ನೆಳಲ ನೋಡೆ
ಜುಮ್ಮು ದಟ್ಟುತಿಹುದು ದೇಹವಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಮಕ್ಕಳೀಗ
ಎಲ್ಲಿರುವರೊ? ತಿಳಿಯೆನಾವ ಮರದ ನೆಳಲನಾಶ್ರಯಿಪರೊ?
ಜ್ಞಾನಾರು? ಕಾಣಲಾರೆನಂದಿಸನ್ನ ಸಂಗಡಿಗರ. || ೩ ||

ಅಂದಿನೊಂದು ಶೋಭೆಯಿಲ್ಲ, ಅಂದಿನೊಂದು ಚಂದವಿಲ್ಲ
ಅಂದಿನೊಂದು ಸೊಬಗದಿಲ್ಲವೆಮ್ಮ ಮಾವಿನಡಿಯೊಳೀಗ
ರೆಂಬೆಯೊಂದು ನೆಲಕೆ ಬಾಗಿ, ಮೆಲ್ಲೆಲರ್ಗ ತೂಗಿತೂಗಿ
ಕಾಂಬುದಕಟ ಶೋಕದಿಂದ ಕರಗಿ ಕೊರಗಿ ಕಂದಿದಂತೆ. || ೪ ||

ಎಳೆಯನೊಬ್ಬ ತಮ್ಮನಿದ್ದನವನೊಳೆನಗೆ ಪ್ರೇಮವಧಿಕ,
ಮೊಳೆಯೆ ಹುಲ್ಲು, ಸುರಿಯೆ ಜೊಲ್ಲು ಮುದ್ದು ಮಾತಿನಿಂದಲೆನ್ನ
ಕರೆದುಕರೆದು ಬೆನ್ನಬಿಡದೆ ಮಾವಿನಡಿಯ ನೆಳಲಿಗೊಂದು
ಬರುತಬರುತ ಬೀಳುತ್ತೇಳುತ್ತಿದ್ದನವನ ಮರೆವೆನೆಂತು? || ೫ ||

ಒಂದು ದಿನದೊಳೊಂದಿನಂತೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿರಲು ನಾನು
'ಕಂದ! ಹೇಳು ಎಮ್ಮನೇಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದೆ!' ಎಂದೆನುತ್ತೆ
ತಂದೆ ಕೂಗಲದನು ಕೇಳಿ, ಬೆದರಿ ಭಯದೊಳೋಡುತ್ತಿರಲು
ಅಂದು ಕಂಡೆನೆನ್ನ ತಮ್ಮ ಹಾಸಿಗೆಯಲಿ ಮಲಗಿದ್ದುದನು. || ೬ ||

ಒರಗಿದಾತನೇಳಲಿಲ್ಲ, ಮಂಜು ಬೀಳ್ವ ಭರಕೆ ಬಳುಕಿ
ಧರೆಗೆ ಮುರಿದು ಕೆಡೆವ ಮುಗುಳಿನಂತೆ ತಮ್ಮ ಮಲಗಿರಲೈ,
ಸೆಳೆದು ಬಿಗಿದು ತೋಳ್ಳೊಂದ, "ಮಗನೆ! ಒಬ್ಬನಾದೆ ಎಮಗೆ
ನಲಿವುದಣ್ಣ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ" ಎನುತೆ ಮಾತೆ ರೋದಿಸಿದಳು. || ೭ ||

ಅವನ ನಯನತೇಜವಿಂದು ಗಗನತಲದ ತಾರೆಯಾಗಿ
ಭುವನಗಳನು ಬೆಳಗುತ್ತಿರಲು ಬಹುದು; ತೊದಲು ನುಡಿಗಳೀಗ
ಗಿರಿಯ ದರಿಯ ವನದ ನಡುವೆ ಗಾನವಾಳ್ವ ನದಿಯ ದನಿಯ
ಸೆರಿಸದಲ್ಲಿ ಪಡಿನುಡಿಗಳ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಹುದು. || ೮ ||

ಅಲ್ಲಿ ತೆಂಗು ಕೌಂಗಿನಿಂದ ಹೊನ್ನೆ ಸುರಗಿಮರಗಳಿಂದ
ಮಲ್ಲಿಗೆಗಳ ಬನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆಮ್ಮ ತೋಟದೊಳಗೆ
ಮಲ್ಲಿಗಳ ಮಂಜುಘೋಷವೆಲ್ಲಿ ಕೇಳುವಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ
ಹುಲ್ಲು ತಮ್ಮ ನೋಡಗಿದೆಡೆಗೆ ಕಾವಲಾಗಿ ಕಾಂಬುದೀಗ || ೯ ||

‘ಅಣ್ಣ! ಮಾವಿನಡಿಗೆ ಬರುವ ತಮ್ಮನಿವನ ಕರೆಯೊ’ ಎಂದು
ಕಣ್ಣಿನೀರ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿಹನೊ! ನಿಮ್ಮ ನಾಸು ನೋಡುತ್ತಿರಲು
ಎನ್ನ ಸೇಕೆ ಮರೆತಿರೆಂದು ತೊದಲುನುಡಿಯನಾಡುತ್ತಿಹನೊ
ತನ್ನ ತಾನೆ ಹಿಡಿದು ಮೌನದಿಂದ ಮಾತನಾಡದಿಹನೊ! || ೧೦ ||

ಆವನೊಂದು ಕೂಟದಿಂದ ಪ್ರೇಮವಾವುದೆಂದು ಕಲಿತೆ,
ಆವನೊಂದು ನೋಟದಿಂದ ಸೋವಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಮರೆತೆ
ಆವನಳೆಯ ನಗೆಯ ಮನದ ತಮಕೆ ಜೊನ್ನೆವಾದುದವನ
ಸಾವ ವರೆಗೆ ಮರೆಯುಲುಂಟೆ ಎನ್ನ ಬೆನ್ನೊಳುದಿಸಿದವನ? || ೧೧ ||

ಮಗನೆ! ಎಂದು ನುಡಿಯುವನಿತ್ತು ಹರಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆನಗೆ
ಮಗನೆ! ಎಂದೆ ಕರೆವೆನ್ನಿನ್ನ ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ನಗುಗೆ
ಜಗದಿ ನಮ್ಮ ವಂಶವಿರಲಿ! ಎಂದು ನಿಧಿಯು ನಿಯಮಿಸಿದರೆ
ಮಗನೆನಿಸುತ್ತೆ ಹುಟ್ಟು ತಮ್ಮ ನಿನ್ನ ಮರೆಯದಣ್ಣನನಗೆ. || ೧೨ ||

ಊರ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಜ್ಜೆಗಾಗಿ ದೇಶದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ
ತಾರುತಿರಲು ದೇಹ, ಹುಟ್ಟು ಮನೆಯ ನೋಡುವತ್ತಿಯಿಂದ
ದಾರಿ ನಡೆದು ಮನೆಯ ಸೇರಿ, ಮಾವಿನಡಿಯ ನೆಳಲ ಕಂಡು
ಭೋರನುತ್ತಿ ಮನದಶೋಕ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ ಪ್ರವಾಹಗೊಂಡು. || ೧೩ ||

ತಂದೆತಾಯ್ಯಳಣ್ಣ! ನಮ್ಮ ಬಂಧುಬಳಗವೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ
ನೆಂದೊ ಮರೆತು ಮನದೆ ನಿನಗೆ ಶಾವನೀಯದಿರಲು ಬಹುದು.
ಕಂದ! ಕಿನಿಸನಾನಬೇಡ! ಎನ್ನ ಬೆನ್ನಹಿಂದೆ ನಡೆದು
ಬಂದ ನಿನ್ನ ರೂಪಿಸರಿವು ಬಗೆಯಗಣಿಗೆ ರತ್ನವಹುದು || ೧೪ ||

ಎರಡು ದಿವಸದಿಂದ ನಿನ್ನ ಹಿರಿಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದುದಕ್ಕೆ
ಬರೆಹವನ್ನು ತಿಳಿದನೆಂಬ ಹೆಮ್ಮೆ ಎನ್ನೊಳಿರುವುದಕ್ಕೆ
ಎಳೆಯ! ಮೂರುದಿನಗಳಾಯುವೆನಗೆ ದೊರೆತ ಕಾರಣಕ್ಕೆ
ಹಳೆಯನೆನಹಿಸೂರಿನೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ನರಸುಗೈವೆ ಸಾಕೆ? || ೧೫ ||

ಮಲಗು, ಮಗನೆ, ಮಲಗು ಪ್ರಕೃತಿದೇವಿಯಿಟ್ಟ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಗೆ
 ನೆಲದ ಮಾಟ ನಿನ್ನ ಮುಟ್ಟದಿರಲಿ! ನಿನ್ನ ನಿದ್ರೆಯೊಳಗೆ
 ಮನವನೊಡೆದು ಮೇಲೆ ಹಾರಿ ಬರುವ ಭಾವವಿಂದು ನಿನ್ನ
 ನೆನೆದುನೆನೆದು ಜೋಗುಗಳವನು ಹಾಡುತ್ತಿಹುದು ಮಲಗೊ ತಮ್ಮ! || ೧೬ ||

ಮ ರ ವು .

ಓಗವನಾಂ ಮರೆದಪೆನು, ಜಗವೆನ್ನ ಮರೆತಿರಲಿ,
 ಜಗವೆನ್ನ ಸಂಬಂಧವನು ಮರವು ಮರೆಯಿಸಲಿ.
 ಜಸವೆಂಬ ಪರಿಮಳಕೆ ಮನವೆನ್ನು ವಳಿ ಮೊರೆಯೆ,
 ದೆಸೆಯೆಂಬ ಕುಸುಮದಲಿ ದೊರೆವುದಾವುದು? ಸೆರೆಯೆ. || ೧ ||

ರಸೆಯೊಳಗೆ ಕೀರ್ತಿಕವಿರತ್ನಗಳ ಸದ್ಗುಣದೆ
 ಮಿಸುಪ ಕಂಠಾಭರಣವನು ಮಾಡುವವಸರದೆ
 ಬಗೆಗೊಂಬ ಮಣಿಯೊಂದು ನೆಲದಡಿಯೊಳಡಗಿರಲಿ
 ಜಗವನದು ಮರೆದವುದು, ಜಗವದನು ಮರೆತಿರಲಿ. || ೨ ||

ಆಗಸದ ಮಧ್ಯದಲಿ ತಾರೆಗಳು ಧೀಂಕಿಡಲು,
 ರಾಗದಿಂ ರಾಜನೈತಂದು ಸೆರೆಮೆರೆದಿರಲು
 ತಾರಗೆಯದೊಂದುರುಳಿ ಕತ್ತಲೆಯೊಳಡಗಿರಲಿ,
 ಜಗವನದು ಮರೆದವುದು, ಜಗವದನು ಮರೆತಿರಲಿ. || ೩ ||

ಹಿಸುಣೆಂಬ ಕೂರಲಗು, ಹೆಸರೆಂಬ ಹರಿಣದೆಡೆ
 ಗಸವಸದೆ ಬಿಂಬತ್ತೆ ಬೇಡನೋಡಿಸಿ ಕಾಡೆ
 ಜಸವನಾತಿಸದೆ ಮರವಿನ ಗುಹೆಯೊಳಡಗಿರಲಿ.
 ಜಗವನದು ಮರೆದವುದು, ಜಗವದನು ಮರೆತಿರಲಿ. || ೪ ||

ಅಳಿವೆಂಬ ವಾಹನದಿ ಪರಲೋಕಮಂದಿರಕೆ
 ತಳುವದೀ ದೇಹವನು ಕಳೆದು ಹೋಪವಸರಕೆ
 ನೆನಹೆನ್ನ ಮರೆತಿರಲಿ, ಮರವು ನೆನಹಿಸೊಳಿಡಲಿ
 ಜಗವನಾಂ ಮರೆದಪೆನು, ಜಗವೆನ್ನ ಮರೆತಿರಲಿ. || ೫ ||

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಹೌಂಕವೆಡೆಗೊಂಡ ಭೂಮಿಯ ಹೃದಯ ಮಧ್ಯದ ಕ
ಲಂಕವನು ಮಳೆ ಕಳೆದು ಕೊಂಡೋಡುವಂತೆ,
ಸಂಕಟವ ಪರಿಹರಿಸ ನಿನ್ನ ಕರುಣೆಯ ಮನದ
ಪಂಕವನು ಕಳೆಯಲಿದುವೇ ದೇವ ಚಿಂತೆ.

|| ೧ ||

ಮನೆಯ ಮೂಲೆಯೊಳಡಗಿರುವ ಕಳ್ಳನಂದದಲಿ
ಮನದ ಕತ್ತಲೆಯೊಳಡಗಿದ ದುರಾಶೆಯನು
ಜನರೊಡೆಯ! ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತಿಯೊಡಿಸುಗೆ;
ಮನದ ಮಂದಿರಕೆ ಯಜಮಾನ ನೀನು

|| ೨ ||

ಕೆಲಸದಿಂ ಬಳಲುತ್ತಿಹ ದಿನದ ಮೆಯ್ಯಂ ನಿದ್ರೆ
ತಿಳಿಯದಂತಿರೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತೊರಗಿಸುವುದು;
ತೊಳಲುವಿಂದ್ರಿಯತತಿಯ ಸಂಭ್ರಮವ ಮುಟ್ಟಿ ನೀ
ಕಳೆವಂತೆ ದೇವ! ಮಾಳ್ಪುದು, ಮಾಳ್ಪುದು.

|| ೩ ||

ನಿನ್ನಿಂದ ದಯೆಯ ಸಾಲವನೆನಿತು ಕೊಂಬೆನೋ
ನಿನ್ನ ಕರುಣೆಯ ನಿಧಿಯ ಮೂಲಧನವ
ಎನ್ನ ಸಾಲದ ಕರಣವಳಿಯಿಸಲು ಸಾಲ್ದ ಪುದು.
ಬನ್ನ ವದನೇನೆಂದು ನುಡಿವೆ ದೇವ.

|| ೪ ||

ಎನ್ನೀ ಮನಸ್ಸಾಕ್ಷಿ ಪೂರ್ವಕವೆ, ಸುರಿಯುವೀ
ಕಣ್ಣೀರ ಮಸಿಯೊಳಂಕಿಸಿ ಕರಣವ
ಇನ್ನೇನೊ, ಧನಿಯೆ, ಬಗೆಯೋಲೆಯೊಳೆ ಬರೆದೀವೆ
ನಿನ್ನೊಳಾಂ ಗೃಹ ಸಾಲಕಲೇಖವ.

|| ೫ ||

